

Landstingsfullmäktige
Landstingsstyrelsen

Granskning av hur landstinget arbetar med budgetprocessen.

Landstingets revisorer har låtit granska hur landstinget arbetar med budgetprocessen. Granskningen har utförts av konsulter från PwC och har utgått från de revisionsfrågor som revisorerna fastställt. Granskningens syfte har varit att granska om landstinget har en ändamålsenlig budgetprocess.

Bakgrunden till granskningen är att revisionens tidigare granskningar har visat på underliggande obalanser för kärnverksamheterna. Medan landstinget under flera år har visat positivt resultat på "sista raden" har hälso- och sjukvårdsförvaltningen, primärvårdsförvaltningen och psykiatriförvaltningen tillsammans haft negativa budgetavvikelse som sedan årsbokslutet 2014 ökat från 117 Mkr till 232 Mkr för år 2016.

Vid granskningen har såväl *starka sidor* som förbättringsområden framkommit:

Ett genomgående intryck är att budgetprocessen präglas av systematik, ordning och reda.

Förvaltningarnas tjänstemän upplever genom delegationerna att vägarna till politiken är korta.

Landstingsstyrelsen har medvetet valt att inte arbeta med för mycket detaljer utan i stället fokusera på den övergripande politiska styrningen.

Det finns en tillit att tjänstemannaorganisationen hanterar de ekonomiska förutsättningarna utifrån politikens riktlinjer.

Den information som tillhandahålls landstingsstyrelsen/PBB anses vara kvalitativ och ger god möjlighet för återkoppling till resp. partigrupp.

PBBs arbete ger en övergripande uppfattning om de ekonomiska förutsättningarna ur ett långsiktigt perspektiv.

För investeringar har ett särskilt arbete genomförts. För politiken har presenterats en plan för behovet fram till år 2023. Större investeringar hanteras separat med behovsanalys och investeringsutgift.

Parallellt med budgetberedningen sker politiskt arbete i majoriteten och minoriteten. Informationen i PBB kompletteras med verksamhetsbesök.

Landstingsdirektören och ekonomidirektören har kontinuerlig dialog med majoriteten och minoriteten.

Förvaltningar, som visat budgetunderskott, har under flera år arbetat med prioriteringar och effektiviseringar för att minska underskotten. Ett flertal förvaltningsspecifika handlingsplaner har tagits fram.

Prognosprocessen har rimlig precision även om det kan vara svårt att förutse enstaka dyra behandlingar som köps från andra landsting.

Bland *förbättringsområden* som framkommit i granskningen kan följande nämnas:

Prognostiserade budgetunderskott redan i början på året tyder på bristande trovärdighet för budgeten.

Budgetarbetet anses kunna ske med större framförhållning och därmed ge bättre möjligheter att genomföra åtgärder.

Det anses saknas en tydlig koppling till hur beredningsarbetet bedrivs i förhållande till fullmäktiges finansiella mål.

På Länssjukhuset uppges några verksamheter vara kraftigt underbudgeterade medan andra är i balans. För verksamheter som är "rätt budgeterade" används budgeten som styrinstrument.

Tillgänglighet och medicinsk kvalitet uppges viktigare att upprätthålla än att hålla kostnadsramen även om den också är styrande.

Landstingsstyrelsen bör i ökad grad ställa krav på att preciserade åtgärder med handlingsalternativ och konsekvensanalyser redovisas när väsentliga budgetunderskott föreligger.

Den samlade bedömningen är att landstingets budgetprocess inte fungerar helt ändamålsenligt. Flera delar i processen kan utvecklas.

Mot bakgrund av vad som framkommit önskar revisorerna svar från landstingsstyrelsen med uppgift om vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras för att tillvarata de förbättringsmöjligheter som redovisas i granskningen. Detta svar vill revisorerna ha senast den 7 februari 2018.

Granskningen presenteras i bilagd rapport som härmed överlämnas till landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen.

På revisorerernas vägnar

Anders Björkman
Ordförande

Tomas Sandberg
Revisionschef

Bilaga: Granskningsrapport från PwC.